

Náměstí Generála Svobody

ARCHITEKTONICKÁ STUDIE

/ Ing. arch. Laura Doležalová

/ Ing. arch. Vojtěch Němčík

/ 12/2025

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE:

KLIENT / STAVEBNÍK

Statutární město Ostrava
se sídlem Prokešovo náměstí 1803/8, 702 00 Ostrava-Moravská Ostrava
IČ: 00845451, DIČ: CZ00845451
zastoupené Městským obvodem Ostrava-Jih, Horní 791/3, 700 30 Ostrava-Hrabůvka

ARCHITEKT

Ing. arch. Laura Doležalová
se sídlem Koblovská 122/4, 711 00 Slezská Ostrava
IČ: 09612238
tel.: +420 776 030 357

AUTORSKÝ TÝM

Ing. arch. Laura Doležalová
Ing. arch. Vojtěch Němčík

PROFESE

Krajinářská architektura - Bc. Viktorie Mucha

Vizualizace - Ing. arch. Vojtěch Polák

OBSAH

TEXTOVÁ ČÁST

ANYLYTICKÁ ČÁST

NÁVRHOVÁ ČÁST

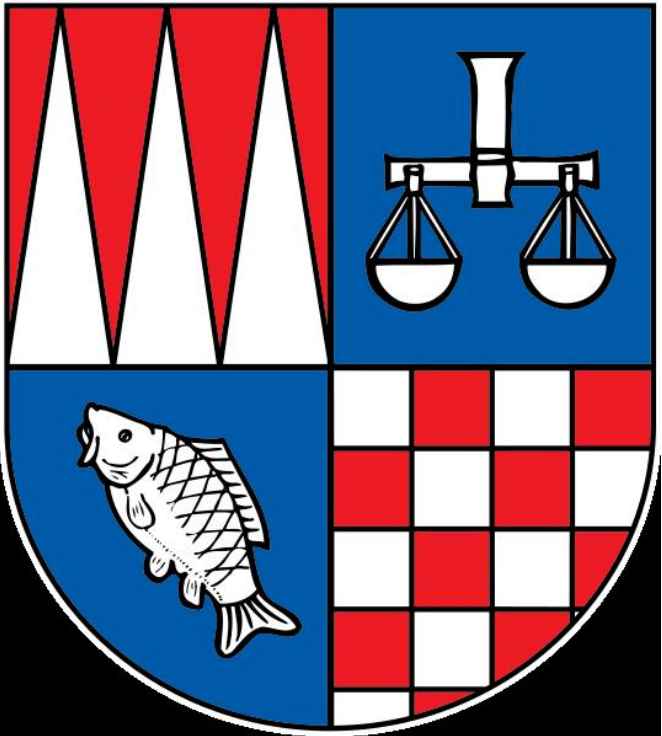
DENDROLOGICKÝ POSUDEK

SYMBOL JIHU

Základem znaku je čtvercý štít. První pole zobrazuje Zábřeh – jedna se o tři stříbrné kužely v červeném poli, které znamenají symbol boží spravedlnosti. V minulosti kužely symbolizovaly náležitost Zábřehu k olomouckému biskupství. Ve druhém poli jsou umístěny stříbrné váhy v modrém poli, znak v poli je odrazem dřívější výškovické obecní pečeti. Hrabůvka je symbolizována stříbrnou rybou v modrém poli, která připomíná dřívější rozvinutou rybníční síť. Poslední stříbrno-červené šachové pole je heraldickou stylizací soudobé sídlištní panelové zástavby Dubina a Bělský Les. Barevné řešení znaku vychází ze skutečnosti lokalizace obvodu v moravské části města Ostravy: stříbrná a červená barva jsou barvami zemského znaku moravského, stříbrná a modrá barvami znaku ostravského.

<https://ovajih.ostrava.cz/cs/o-jihu/symboly-obvodu>

ZÁBŘEH

Zábřeh, původně samostatná zemědělská obec, zasažena na konci 19. století imigrací a průmyslem, se stal roku 1924 součástí Velké Ostravy.

První zmínka o slovanském pojmenování obce pochází z roku 1376, ale zcela jistě se jednalo již o předkolonizační osadu. Zábřeh se v průběhu dějin stal centrem části petřvaldského panství, od roku 1652 byl pod přímou správou olomoucké kapituly. Zdejší poddaní měli často spory se svou vrchností. Významným mezníkem v dějinách Zábřehu nebylo jen založení Vítkovických železáren roku 1828 v blízkém dosahu obce, ale i zřízení železniční vlečky Svinov – Vítkovice roku 1887, čímž odstartovala vlna rozvoje průmyslu. Mezi nejvýznamnější zábřežské průmyslové podniky patřily chemická továrna Julius Rütgers, založená roku 1892, pískové doly či závody Vítkovických železáren. V severní části Zábřehu byl založen roku 1900 důl Bedřich, nevydal však žádané uhlí a již roku 1910 byl snesen. Součástí katastru Zábřehu byla i osada Hulváky a část dnešních Vítkovic (obě do roku 1960).

Dnes Zábřeh dělíme na čtyři pomyslné části – starý Zábřeh (původní centrum obce s včleněnou zástavbou panelových domů z 80. a 90. let), Družstvo (soubor rodinných domů a vil z období zejména 20. až 40. let.), tzv. Stalingrad (sídlíště budované od roku 1947 do roku 1959 v okolí náměstí SNP) a Jižní město (část plánovaného sídlíště podél ulice Výškovické z 60. až 70. let).

Na území starého Zábřehu se dochovala řada pamětihodností. Jedná se zejména o zámek, kostel Navštívení Panny Marie (1806-1811), restauraci Havránek (dříve fojtství), modlitebna baptistů (původně obecná škola, později zábřežská radnice), tři kamenné kříže (z let 1858, 1866 a 1867), socha sv. Floriána (1872), kaplička sv. Anny (1872) a sv. Jana (konec 19. stol.), kaple a márnice na místním hřbitově, Sýkora vila (okolo 1905) a Husův sbor (1933).

Meziválečná vilová čtvrť Družstvo je od 60. let rozdělena novou Rudnou ulicí na dvě poloviny. Zdejší náměstí Gen. Svobody má podobu stromového parku. V blízkosti Družstva stojí Ostravar aréna, někdejší Palác kultury a sportu, jeden ze symbolů sportovního a kulturního života Ostravy od 2. poloviny 80. let minulého století.

Stalingrad, dnes spíše zastaralý název pamětníků, je tvořen nižší zástavbou z let 1947-1959. Dominantním prostorem sídlíště ovlivněného vlnou poválečného funkcionalismu a sorely je náměstí Slovenského národního povstání s kulturním domem AKORD a s budovou polikliniky, pošty, obchodního domu a domu služeb. V sousedství kulturního domu se nachází aquapark Vodní areál Jih, vybudovaný na počátku současného století.

Od roku 1960 probíhala na katastru Zábřehu rozsáhlá výstavba souborů panelových domů, zejména v okolí ulic Výškovická, U Hrůbků a Starobělská. V roce 2004 byl naproti kina Luna vystavěn kostel Svátého Ducha, příklad soudobé architektury. Zábřeh je znám v širším měřítku díky obchodnímu centru AVION Shopping park, které se zda začalo rozrůstat od roku 2002.

<https://ovajih.ostrava.cz/cs/o-jihu/historie/historie-mestskeho-obvodu-ostrava-jih>

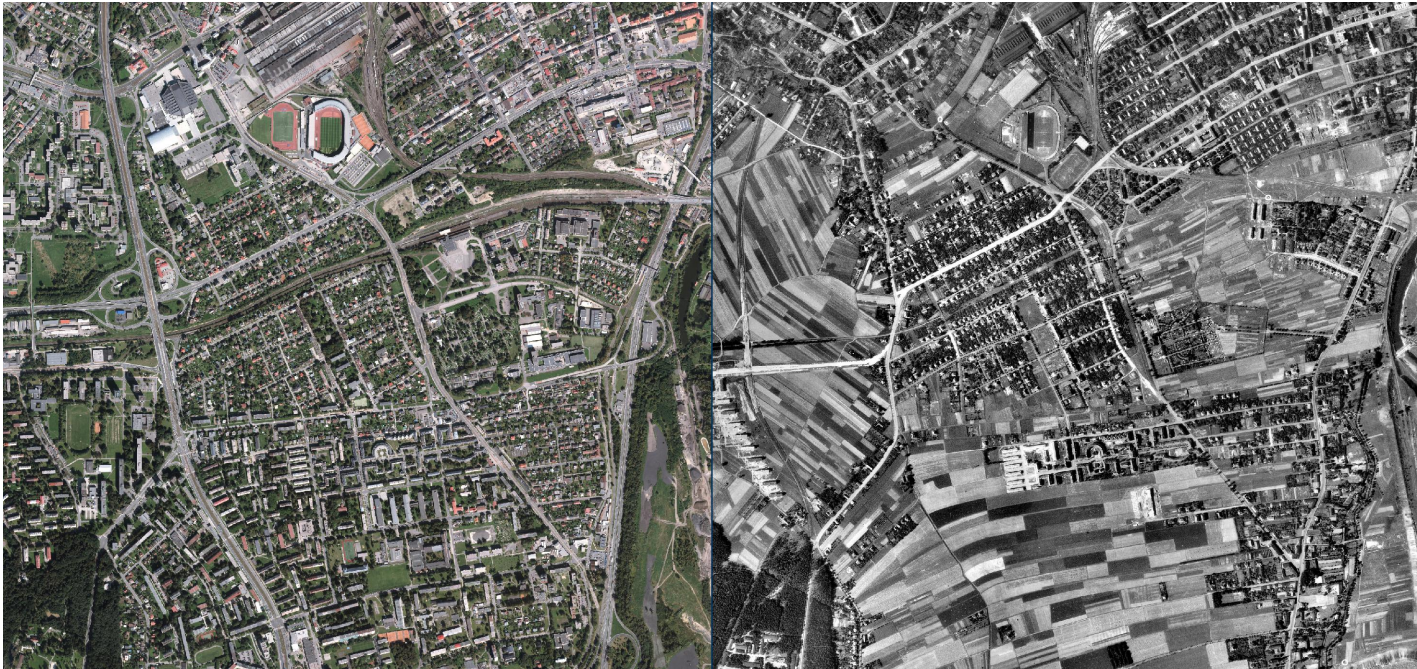
PŘÍBĚH NEJSTARŠÍHO NÁMĚSTÍ

První zábřežským náměstím se stala až plocha vyměřená v roce 1921 na území bývalého rybníku Podhájníku. Stalo se tak při nákresu parcelačního plánu Družstevní osady vytvořeného Ing. arch. Koničkem z Prahy. Ač byl tento plán několikrát upravován, náměstí zůstalo neměnné a bylo protnuto jednou středovou a čtyřmi bočními ulicemi, které zároveň vymezovaly jeho plochu. Jedná se o dnešní náměstí Gen. Svobody a ulice Rodinná, Mozartova, Bastlova a Březinova. První domy zde začaly vyrůstat na konci 20. let a během následující dekády došlo ke stavbě značné části domů, v jejichž přízemích se nacházelo několik prodejen. Nárožní budova na Chalupníkově ulici sloužila jako prodejna spotřebního družstva Budoucnost. Po vyměření se jednalo o neupravenou travnatou plochu. Až ve 30. letech došlo k osázení náměstí platany, čímž vznikl nejrozsáhlejší park v Zábřehu nad Odrou. Definitivní podobu náměstí (původně nazývané Svornosti, za války Paul Hindenburg Platz) získalo do roku 1960, kdy byly okolo něj postaveny poslední domy. Dodnes je náměstí Gen. Svobody z celé části tvořeno parkovou plochou, která láká kolemjdoucím svým klidem a možností relaxace na některé z laviček. Společenský a kulturní ruch se zde nikdy neuchytil.

<https://historie.ovajih.cz/minulost-namesti-v-prostoru-naseho-obvodu/>

Nejstarší domy nacházející se u náměstí Gen. Svobody (tehdy Svornosti) snímek z roku 1931.

Současná (2016) a historická (1947-53) ortofoto mapa

<https://mapy.ostrava.cz/historicke-mapy/mapa/>

POPIS ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Současné prostranství náměstí považujeme za náměstí parkové jasně vymezené průčelím obytných blokových domů v oblasti jinak převážně obytné, v zahradním městě.

Struktura ulic je jasně definovaná — ortogonální. Vzhledem k nedostatku významných bodů či prvků může tato struktura přispívat k narušení orientace v ploše samotného náměstí a také v přesahu do okolních ulic.

Řesený způsob dopravy a parkování přispívá k chaotickému, rušivému a nebezpečnému prostoru. Doprava je řešena předností z prava, veškeré silnice jsou s obousměrným provozem a parkování není jakkoli definované. V tomto systému mohou rezidenti či návštěvníci zanechat své vozidlo kdekoli u krajnice. Výhledy jak estetického rázu na parkovou zeleň, na uliční profily, ale i rázu bezpečnostního skrze narušení rozhledových trojúhelníků nejsou v současném náhledu na ideální město žádoucí.

Samotný odpočinkový prostor v zelené ploše je v současnosti zařízen velice stroze, čímž znemožňuje obyvatelům města plnohodnotné využití jejich možných potřeb.

V zájmovém území se nacházejí ulice zahradního města, jejichž stav je také nutné zmínit. Tyto ulice považujeme urbanisticky za významné, vhodné pro život, pro pohyb dětí, dospělých i seniorů a celkový charakter této oblasti je smyslově velmi přitažlivý. Jako nevhodný vnímáme stav chodníků, pozice zaparkovaných aut (přičemž každý rezident bydlící v rodinném domě má kde zaparkovat, ačkoli parkují na zelených pruzích před branami a brankami vlastních domů) a nedostatek atraktivity samotných ulic pro pozastavení.

V rámci příkladů města pro děti, dospělé a seniory nevyjímaje, je ulice také herním prvkem jako náměstí, park, dětské hřiště. Vzhledem k neusměrněné dopravě, parkujících vozidel, nemožnosti pozastavení a nízké atraktivitě (vizte výše), jsou tato možnosti z důvodu jak bezpečnostních tak pobytových znemožněny.

WEBOVÉ DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Z dat získaných pomocí webového dotazníku máme následující závěry:

1. Nespokojenost s dosavadním stavem
2. Dostatečná zeleň
3. Málo míst k sezení
4. Dostatečné množství zastíněných ploch
5. Vhodné bude omezení automobilové dopravy skrz náměstí
6. Přání mít možnost mít kulturní akce na náměstí
7. Nedostatečné osvětlení pro chodce
8. Lidé se cítí i necítí bezpečně ve večerních hodinách (půl/půl)
9. Nedostatečná cyklistická infrastruktura
10. Možnost mít v prostoru prvky drobné architektury
11. Absence bezpečných přechodů pro chodce
12. Silnou stránkou prostranství je vzrostlá zeleň
13. Slabou stránkou prostranství je absence prostoru pro setkávání
14. Převážná většina respondentů jsou ženy
15. Převážná většina respondentů prostor pouze navštěvuje nebo prochází

Bastlova
x
Březinova

Bastlova
x
Mozartova

Chalupníková
x
N.G.Svobody

Rodinná
x
Březinova

Rodinná
x
Březinova

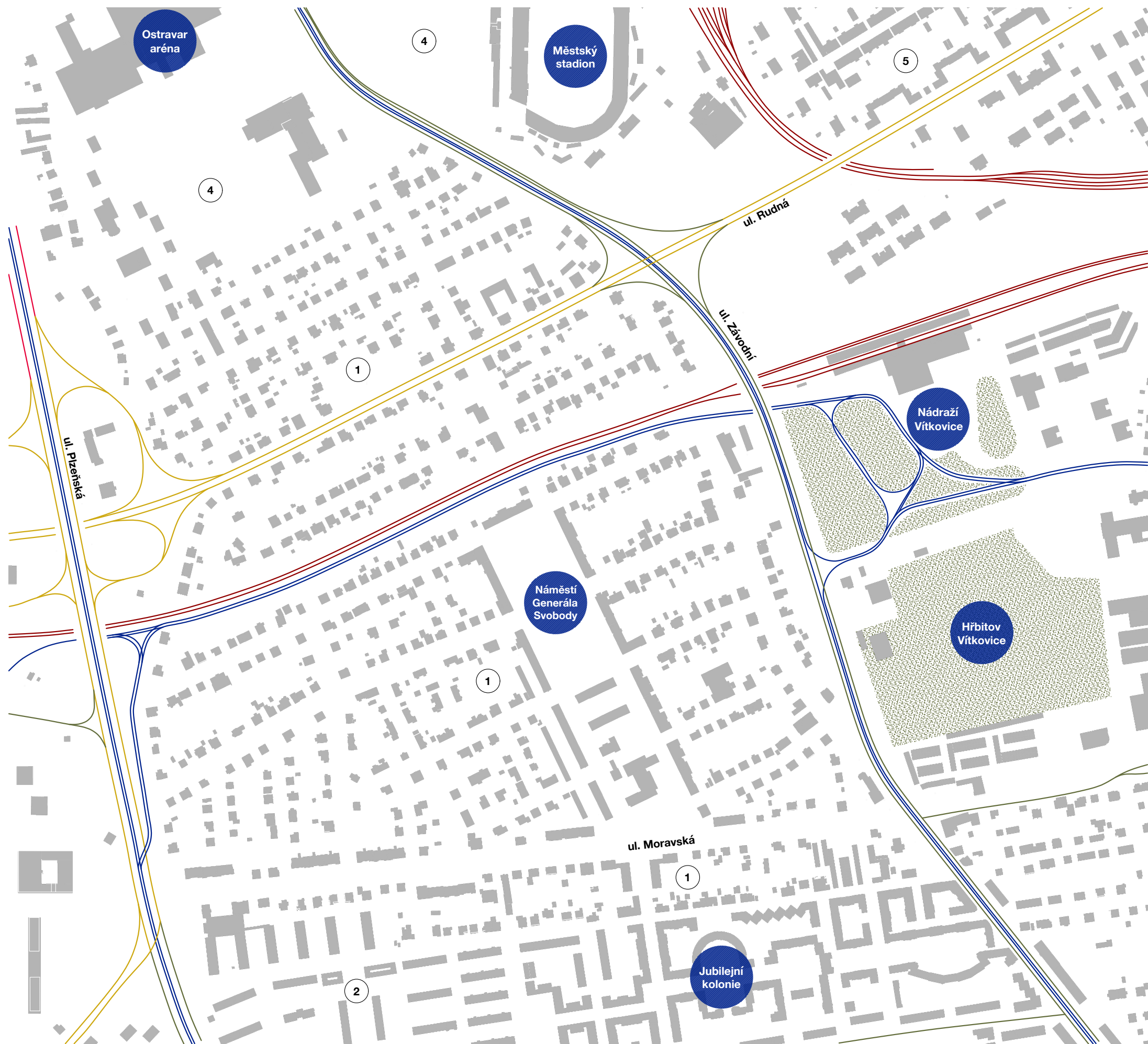

Chalupníková
x
N.G.Svobody

1. Organicko-bloková struktura (jižní, střední část obrázku)

Tato oblast má:

- jemně nepravidelný, ale poměrně hustý rastr ulic,
- převážně nízkopodlažní zástavbu rodinných domů,
- občasné drobné mikrobloky tvořené řadovou či dvojdomovou zástavbou,
- střední úroveň propustnosti.

Jde o organicky rostlou vilovou čtvrť, která nemá jednoznačný pravoúhlý rastr, ale drží určitou rytmiku parcel. Uliční síť je relativně hustá a dobře čitelná. Struktura je v zásadě stabilní, s kvalitním vztahem mezi měřítkem domu a uličním prostorem.

Urbanistický význam:
Typická zahradní města, dobré podmínky pro individuální bydlení, slabší intenzita využití území.

2. Volná modernistická struktura

V levém dolním kvadrantu i západní části:

- volně stojící panelové domy,
- velké plochy zeleně mezi domy,
- absence pevné uliční čáry,
- velkorysý rozvolnění, nedostatek definovaného veřejného prostoru.

Jde o volnou modernistickou strukturu typickou pro 60.–80. léta. Zástavba nemodeluje ulice, spíše je vložena do krajiny. Dopravní řešení je oddělené, pěší vazby často nepřímé.
Urbanistický význam:
Nízká urbanita, velké množství zeleně, ale slabší čitelnost prostoru.

3. Infrastrukturní struktury (silniční a železniční uzly)

V centru snímku a směrem k jihu:

- mohutné silniční mimoúrovňové křižovatky,
- rozsáhlé železniční koridory,
- technické greenbelty kolem tratí.

Lineární technické struktury, které zásadně tvarují městské vazby.

Urbanistický význam:
Silné dělicí linie, které vytvářejí morfologické hranice mezi jednotlivými částmi města.

4. Sportovně-komunální struktura (stadion – horní střed)

Viditelný větší sportovní areál:

- velký stadion s hřištěm,
- otevřená zelená plocha jako ucelený monoblok.

Velkoplošná veřejná vybavenost vložena do jemnější obytné struktury.

Urbanistický význam:
Silný orientační bod, významná městská funkce s velkými nároky na dopravní obsluhu.

5. Dopravně-lineární urbanismus podél hlavních os

V několika částech:

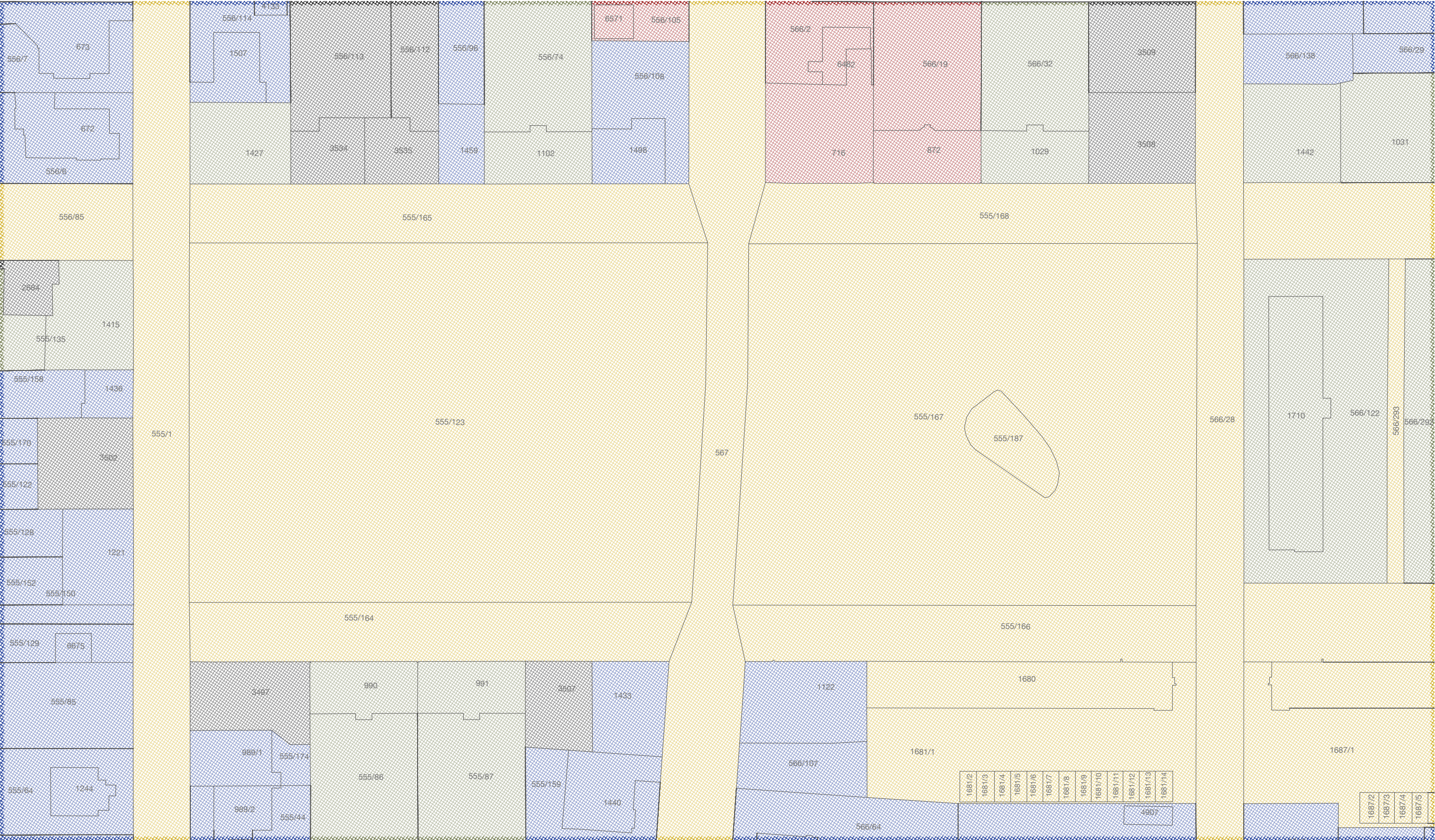
- zahuštěná zástavba podél radiálních tahů,
- drobná smíšená funkce,
- orientace domů k hlavním ulicím.

Lineární městská struktura, čitelné městotvorné osa.

Urbanistický význam:
Zvýrazňuje hierarchii uliční sítě, často nejlepší místa pro doplnění služeb.

Legenda čar:

- silnice I. třídy
- silnice II. třídy
- místní komunikace I. a II. třídy
- železniční trať
- tramvajová trať

LEGENDA MAJETKOPRÁVNÍCH VZTAHŮ:

- Statutární město Ostrava
(svěřená správa nemovitostí MO Ostrava-Jih)
- Společenství vlastníků jednotek
- K A R B O N I A , spol. s r. o.
- Osobní vlastnictví
- Heimstaden Czech s.r.o.

OBJEDNATEL
Městský obvod Ostrava-Jih

VYPRACOVALI
1/2026

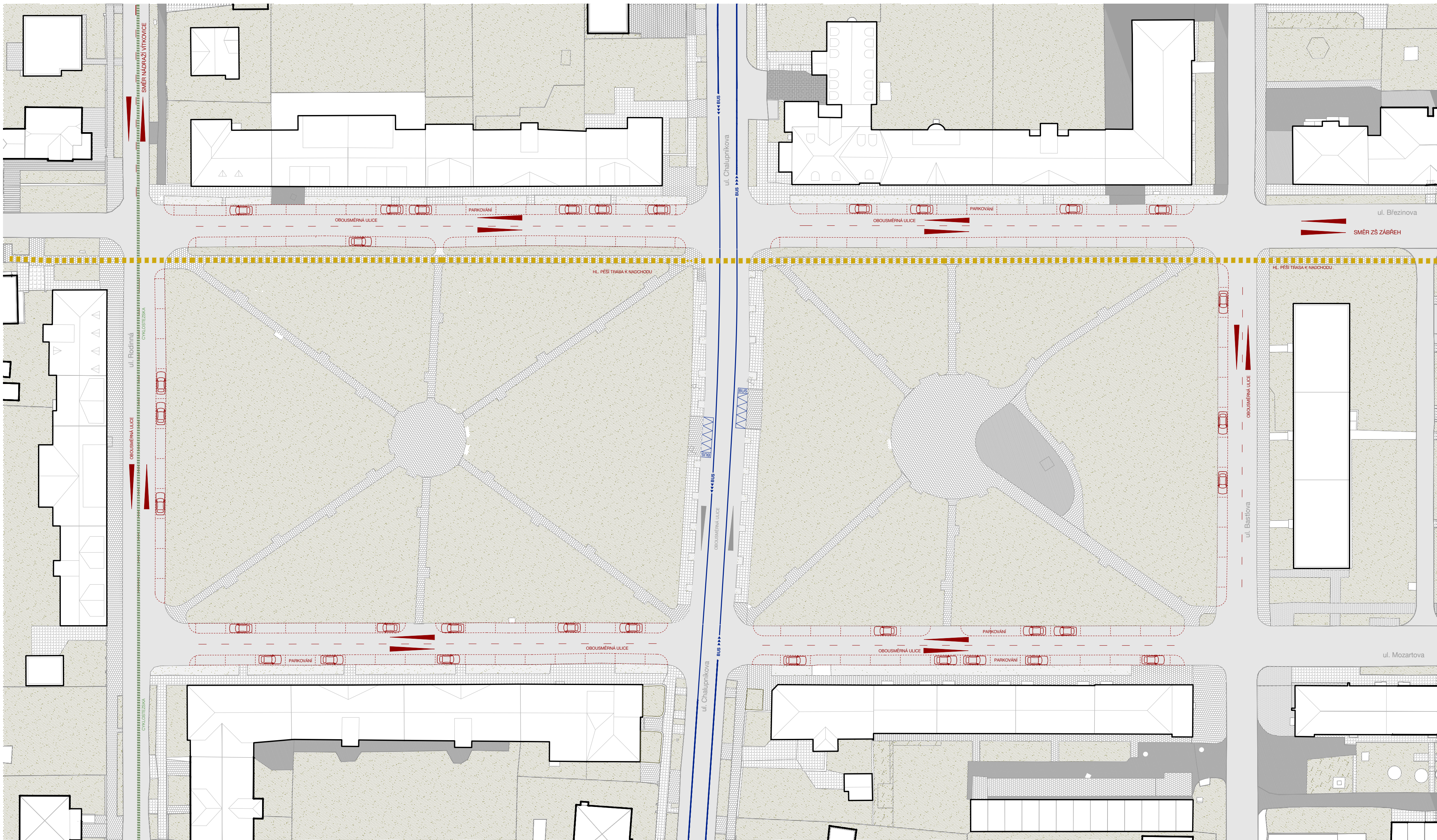
Ing. arch. Laura Doležalová, Ing. arch Vojtěch Němcík
laura@tecnastudio.cz , 776 030 357

NÁMĚSTÍ GENERÁLA SVOBODY
architektonická studie

M1:500

KATASTRÁLNÍ SITUAČNÍ VÝKRES
ANALYTICKÁ ČÁST

LEGENDA ČAR:
obrys budov a bloků budov
hranice zpevněných ploch
střechy objektů
555/85 číslo parcely

Záměr návrhu	SJEDNOCENÍ DVOU ČÁSTÍ
Problematiku řešeného území vnímáme na několika rovinách. Rovinu architektonicky-krajinářskou, rovinu socio-kulturní a rovinu dopravně-obslužnou.	ÚPRAVA DOPRAVNÍHO ŘEŠENÍ
Námět na úpravy čerpá z konceptu konviviality (soudržnost, pohostinnost), vicedruhového urbanismu, asambláže a společné přirozenosti.	PROKRVENÍ PĚŠINAMI
"Princip společné přirozenosti, tvrdí, že lidé nežijí mimo přírodu, ale jsou s ní vzájemně závislí a mají odpovědnost se o ni starat, jinak je lidské přežití vážně ohroženo. Tato zásada doplňuje ostatní čtyři, včetně zásady společné lidskosti , která prohlašuje, že kromě rozdílů v pleti, národnosti, jazyce, kultuře, náboženství, bohatství, pohlaví nebo genderu existuje pouze jedna lidskost, která musí být v každém člověku respektována".	DOPLNĚNÍ FUNKCÍ
	SRDCE NÁMĚSTÍ
	- TRIBUNA
	- PÓDIUM
	- OBČERSTVENÍ
	CELKOVÁ REVITALIZACE

Téma parku (parkového náměstí) vztahujeme nejen na vzájemné vztahy lidí, ale také na vztahy mezi lidmi a přírodou. Úhelným kamenem návrhu je sjednocení parku, jež je automobilovou dopravou rozdělen napůl. Propojení dvou částí parku pomocí srůstu dvou zelených ploch a zanechání prostoru pro pohyb osob či zvěře uvlastňujeme historickou stopu komunikace spolu s jejím stárnutím.

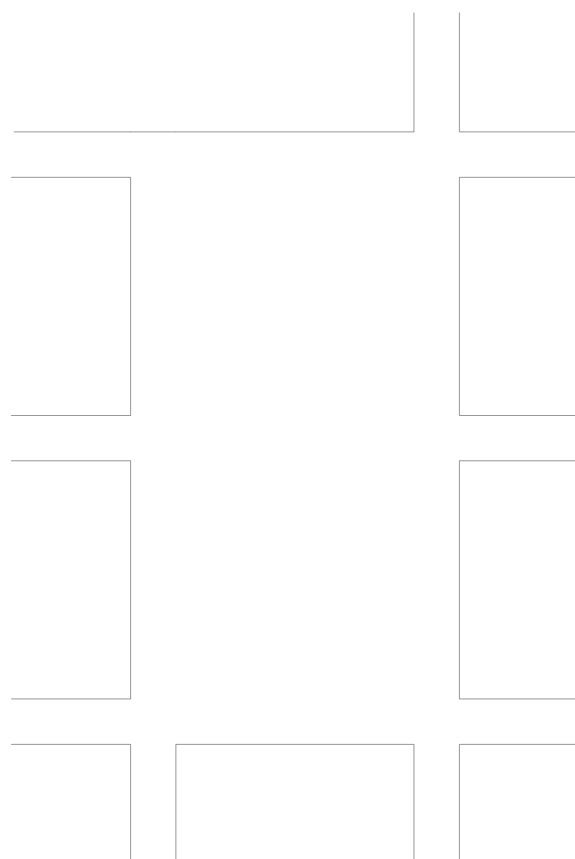
Konvivialita jež zahrnuje i životní prostředí se pomocí krajinářské architektury adaptuje skrze úpravy lidkého sídla (města) tak, že samotné naše stavění bude obsahovat umělé habitaty pro místní druhy.

Pro obyvatele lidského zde budujeme prostor se současnými tendencemi, prostor vhodný pro aktivity různého charakteru. Od aktivních pohybových činností až po lelkování či brouzdání přírodou.

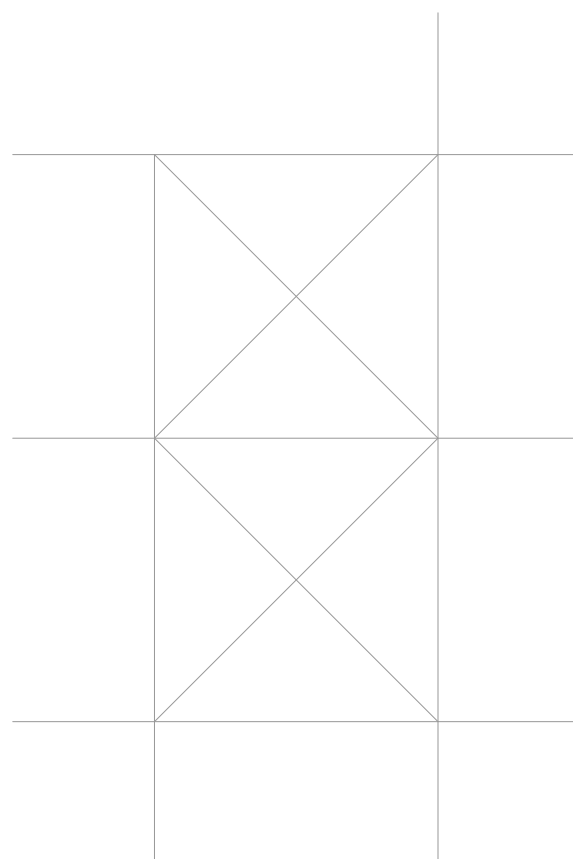
Pro naše zvířecí sousedy zde budujeme možnosti úkrytu, potravy a bezpečnosti. Prvotní součást návrhového procesu je multidisciplinární zkoumání místní fauny a flóry, tvorba jejich "image" a zanesení nutných opatření do místních stavebních úprav.

Úpravou dopravní situace zlepšujeme kvality na obou stranách vozovky. Na jedné straně rozšiřujeme chodník a přidáváme ostrovy zeleně s šikmým parkováním, na straně druhé zvětšujeme zelenou plochu v kořenovém prostoru a jasně vymezujeme uvnitř a vně parkového náměstí.

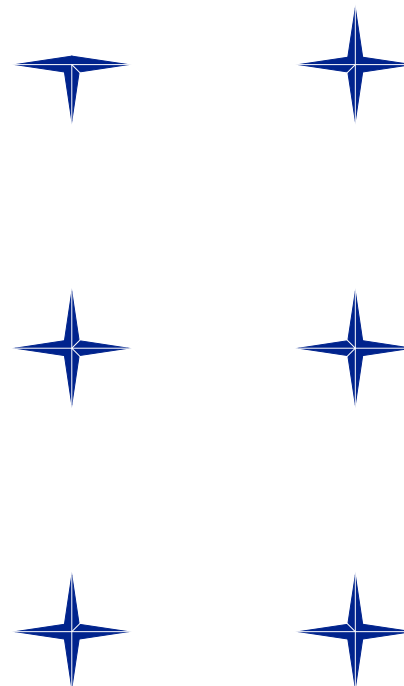
VYMEZENÍ

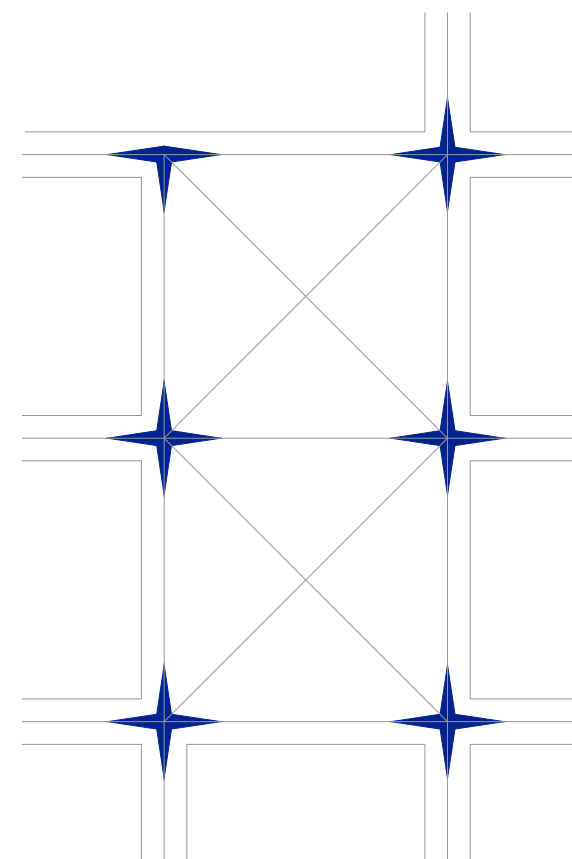
OSY

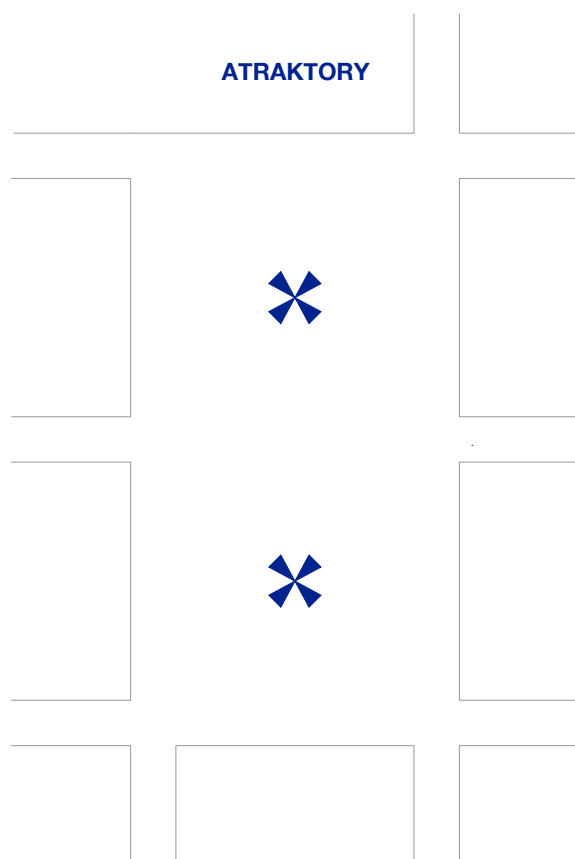
UZLY

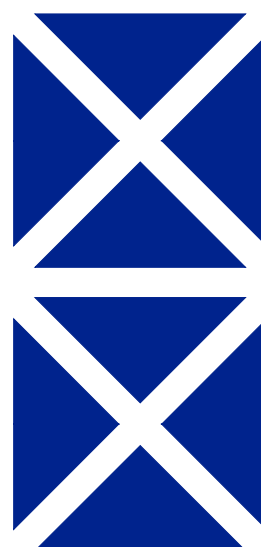
CELEK

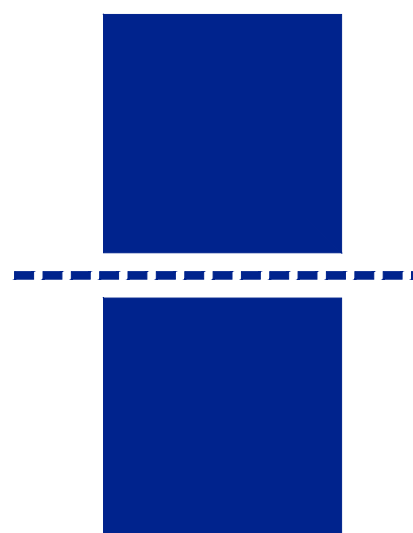
ATRAKTORY

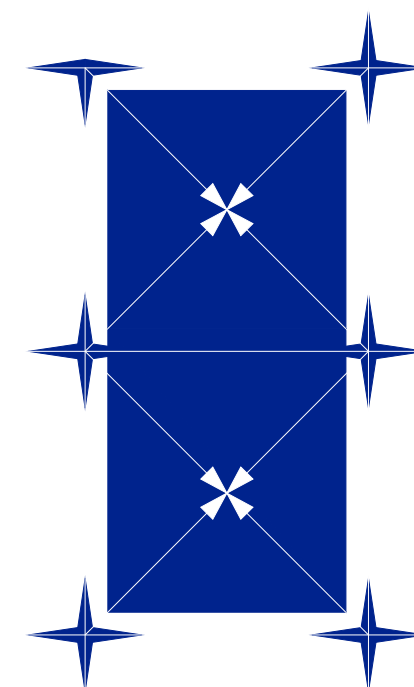
OBLASTI

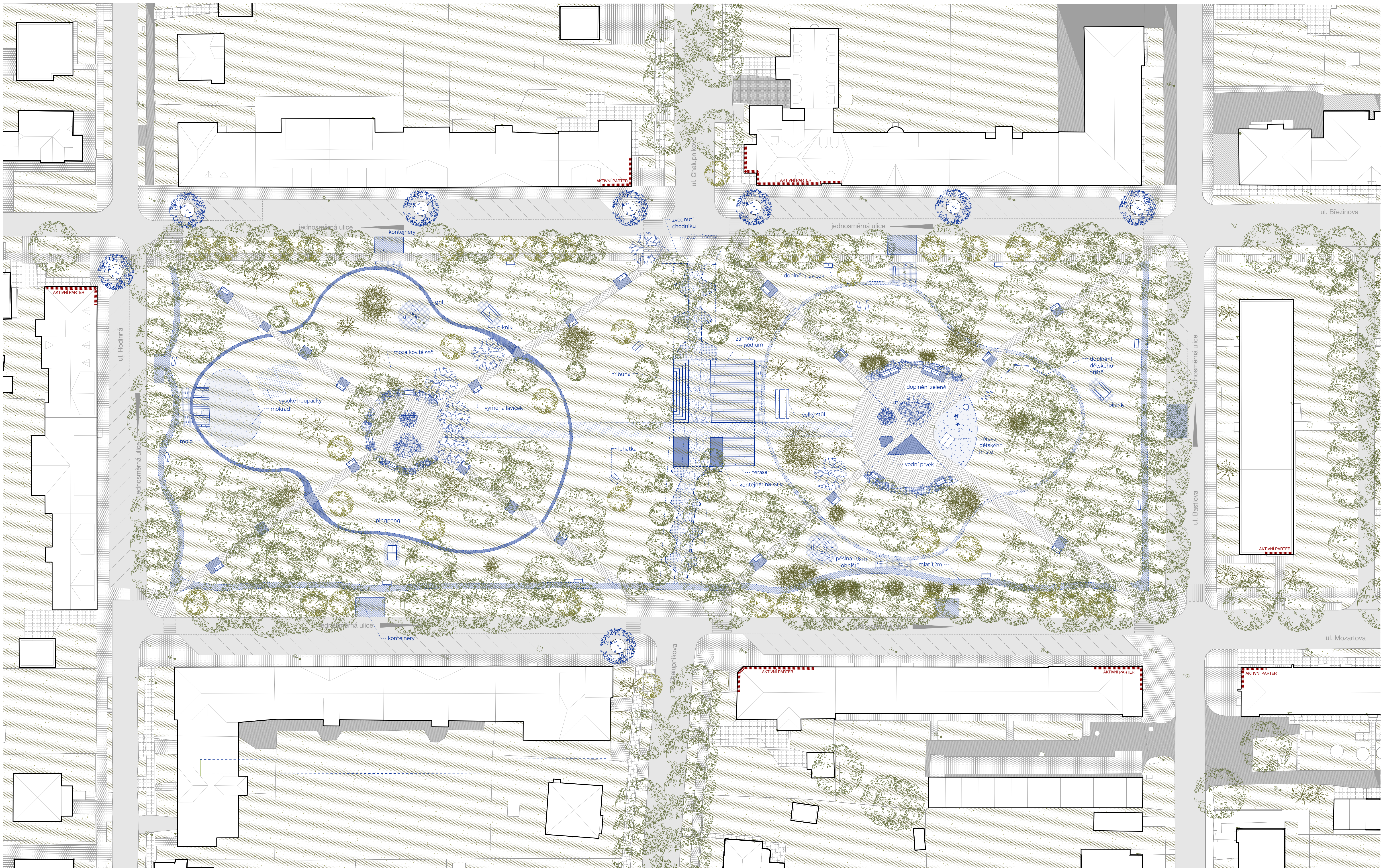

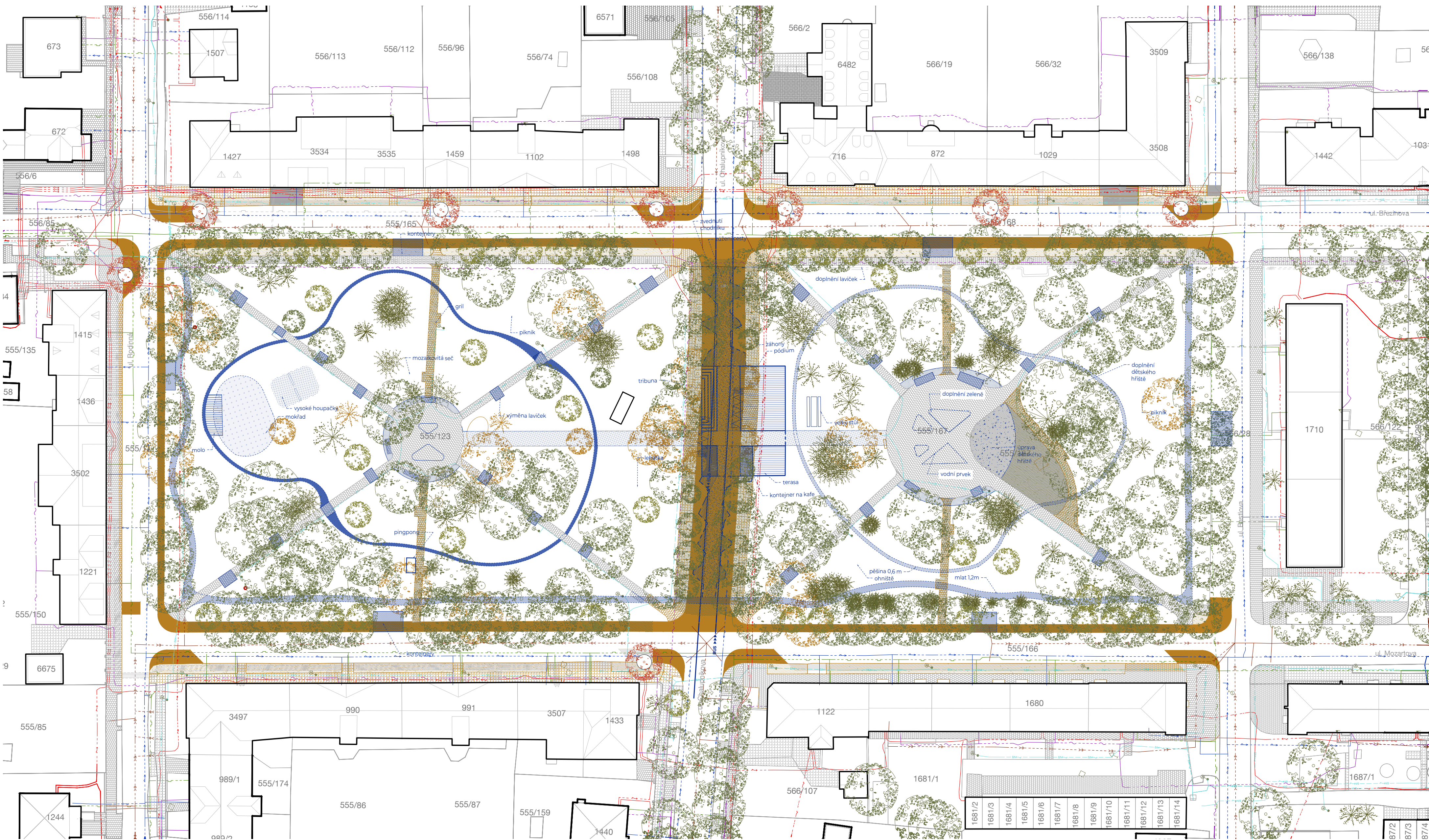
ROZDĚLENÍ

SJEDNOCENÍ

LEGENDA ČAR:
obrys budov a bloků budov
hranice zpevněných ploch
střechy objektů
555/85
číslo parcely

LEGENDA ČAR INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ:
OVaK - vodovod podzemní vedení
OVaK - kanalizace jednotná podzemní vedení
OKAS - veřejné osvětlení
GasNet - plynovodní vedení NTL - ochr. pásmo 1m
Veolia Energie - sekundární rozvod tepla podzemní
Veolia Energie - primární horkovodní rozvod podzemní
ČEZ - podzemní vedení VN do 35 kV - ochr. pásmo 1m
ČEZ - podzemní vedení NN do 1 kV - ochr. pásmo 1m
CETIN - podzemní vedení sdílovacích kabelů

OBJEDNATEL
Městský obvod Ostrava-Jih

VYPRACOVALI
1/2026

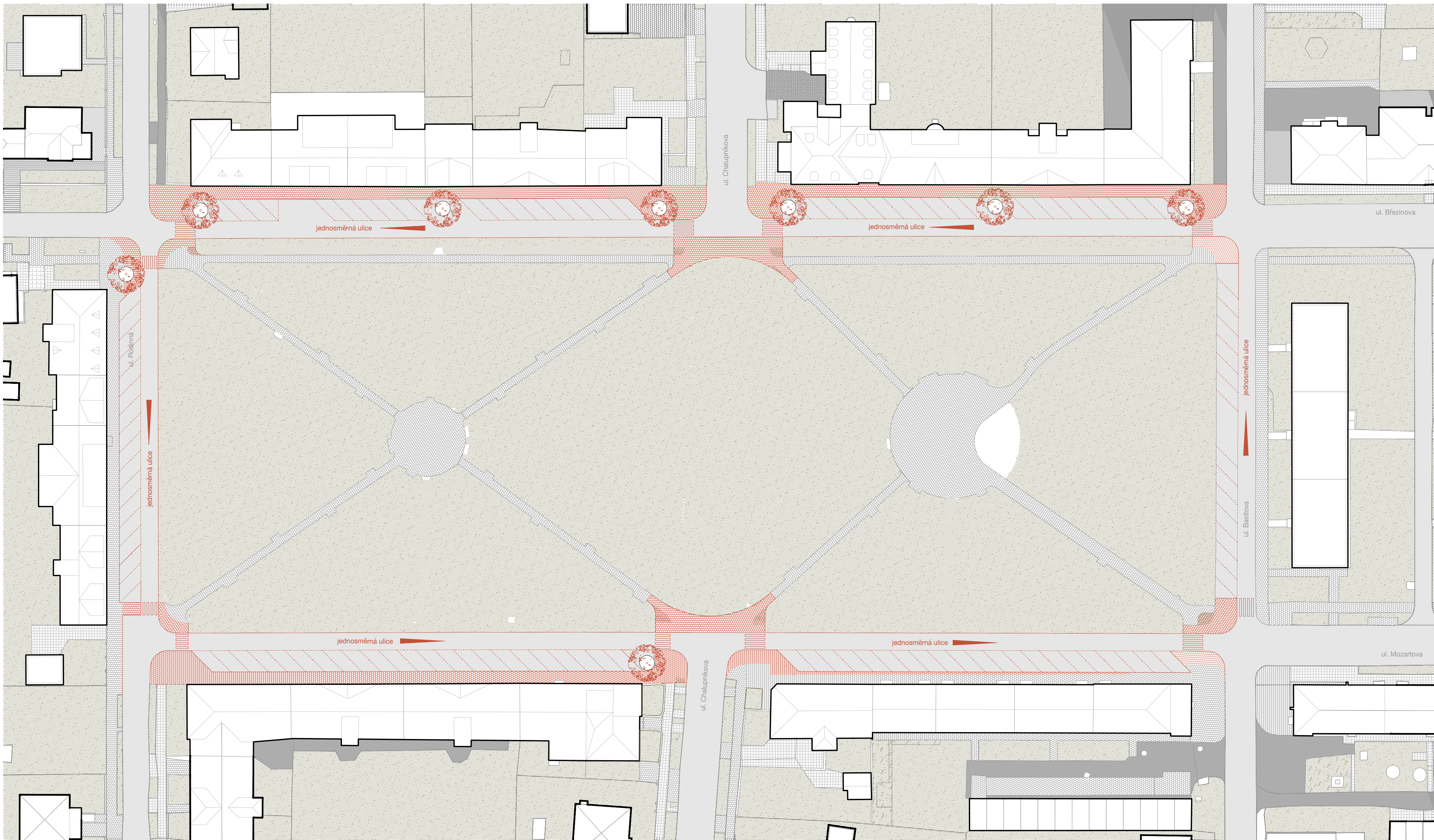
Ing. arch. Laura Doležalová, Ing. arch. Vojtěch Němčík
laura@tecnastudio.cz , 776 030 357

NÁMĚSTÍ GENERÁLA SVOBODY
architektonická studie

M1:500

KOORDINAČNÍ SITUAČNÍ VÝKRES
NÁVRHOVÁ ČÁST

LEGENDA ČAR:

- obrys budov a bloků budov
- hranice zpevněných ploch
- střechy objektů
- 555/85 číslo parcely

LEGENDA ČAR INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ:

- OVaK - vodovod podzemní vedení
- OVaK - kanalizace jednotná podzemní vedení
- OKAS - veřejné osvětlení
- GasNet - plynovodní vedení NTL - ochr. pásmo 1m
- Veolia Energie - sekundární rozvod tepla podzemní
- Veolia Energie - primární horkovodní rozvod podzemní
- ČEZ - podzemní vedení VN do 35 kV - ochr. pásmo 1m
- ČEZ - podzemní vedení NN do 1 kV - ochr. pásmo 1m
- CETIN - podzemní vedení sdílovacích kabelů

OBJEDNATEL
Městský obvod Ostrava-Jih

VYPRACOVALI
1/2026

Ing. arch. Laura Doležalová, Ing. arch. Vojtěch Němčík
laura@tecnastudio.cz , 776 030 357

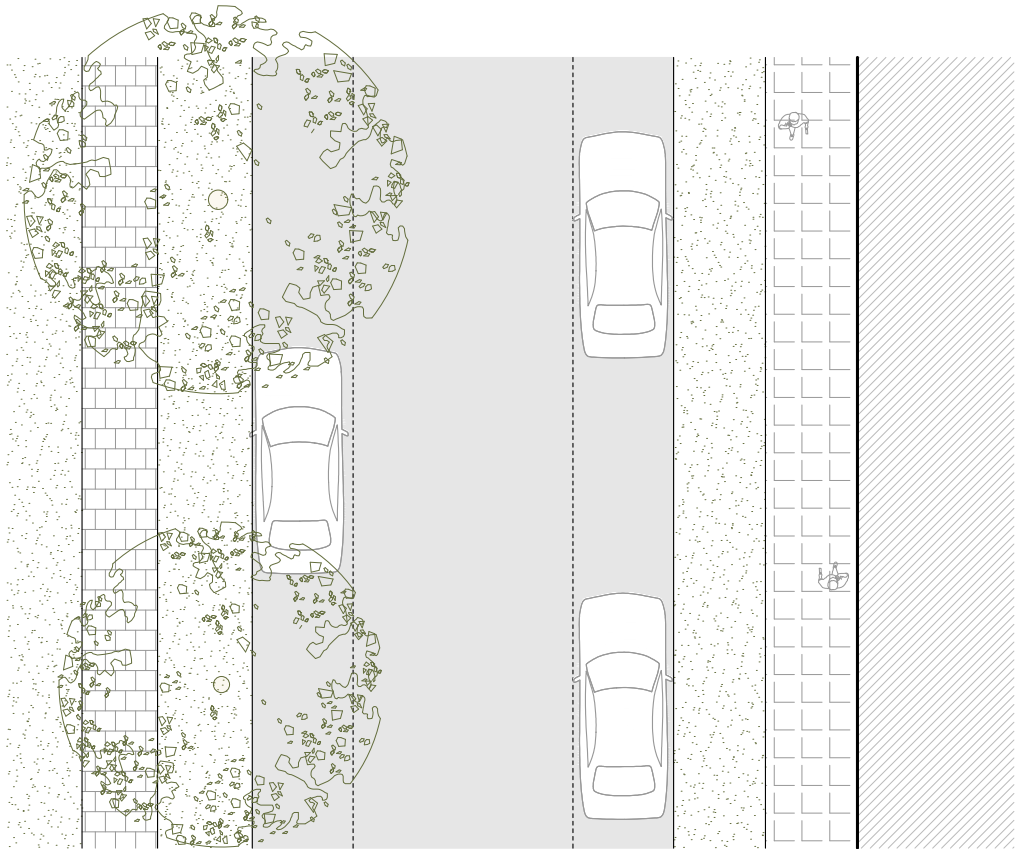
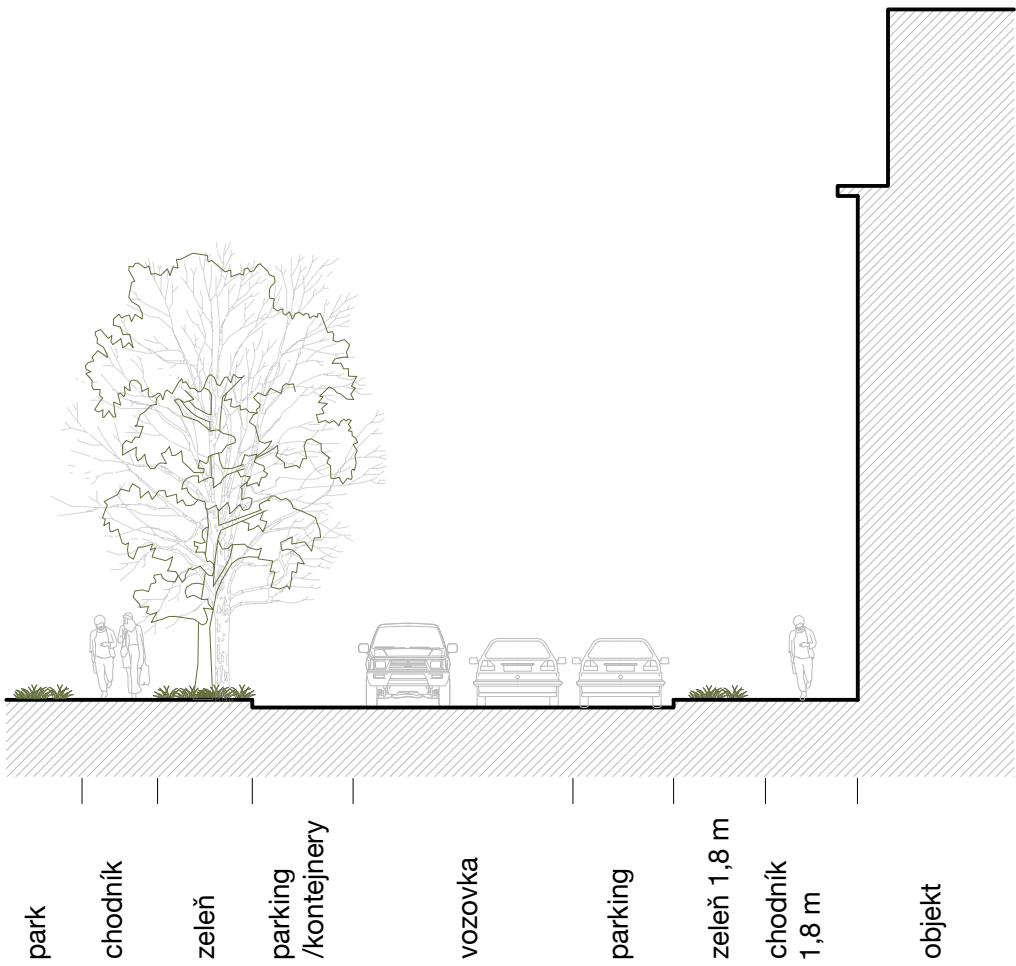
NÁMĚSTÍ GENERÁLA SVOBODY
architektonická studie

M1:500

KOORDINAČNÍ SITUAČNÍ VÝKRES
ANALYTICKÁ ČÁST

ŘEZ ULICÍ - stav

- bez konkrétního parkování
- malý prostor pro kořenový prostor stromů
- kontejnerová stání na silnici
- + zelený pruh okolo domu

NÁVRH - šikmé parkování

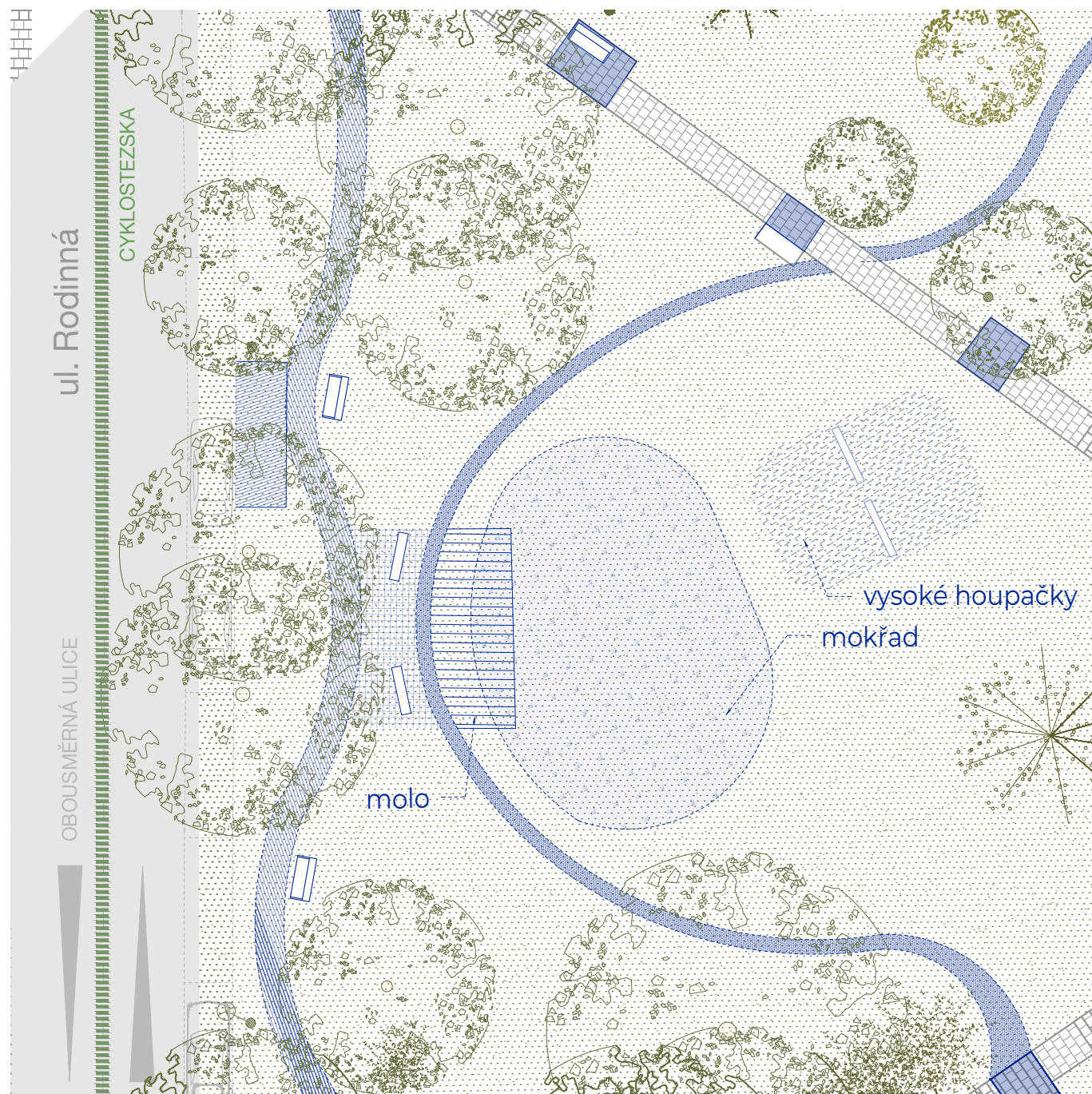

- + zklidnění dopravy
- + rozšíření zeleně v kořenovém systému stromů
- + konkrétní parkovací místa
- + prostor pro výstavbu menších stromů/keřů
- + přibližně stejné množství parkovacích míst jako původně

NÁVRH - podélné parkování

- + zklidnění dopravy
- + největší rozšíření zeleně v kořenovém systému stromů
- + konkrétní parkovací místa
- + prostor pro výstavbu menších stromů/keřů
- méně parkovacích míst

přírodní charakter cest

memento bývalého rybníka - mokřad

vysoké houpačky

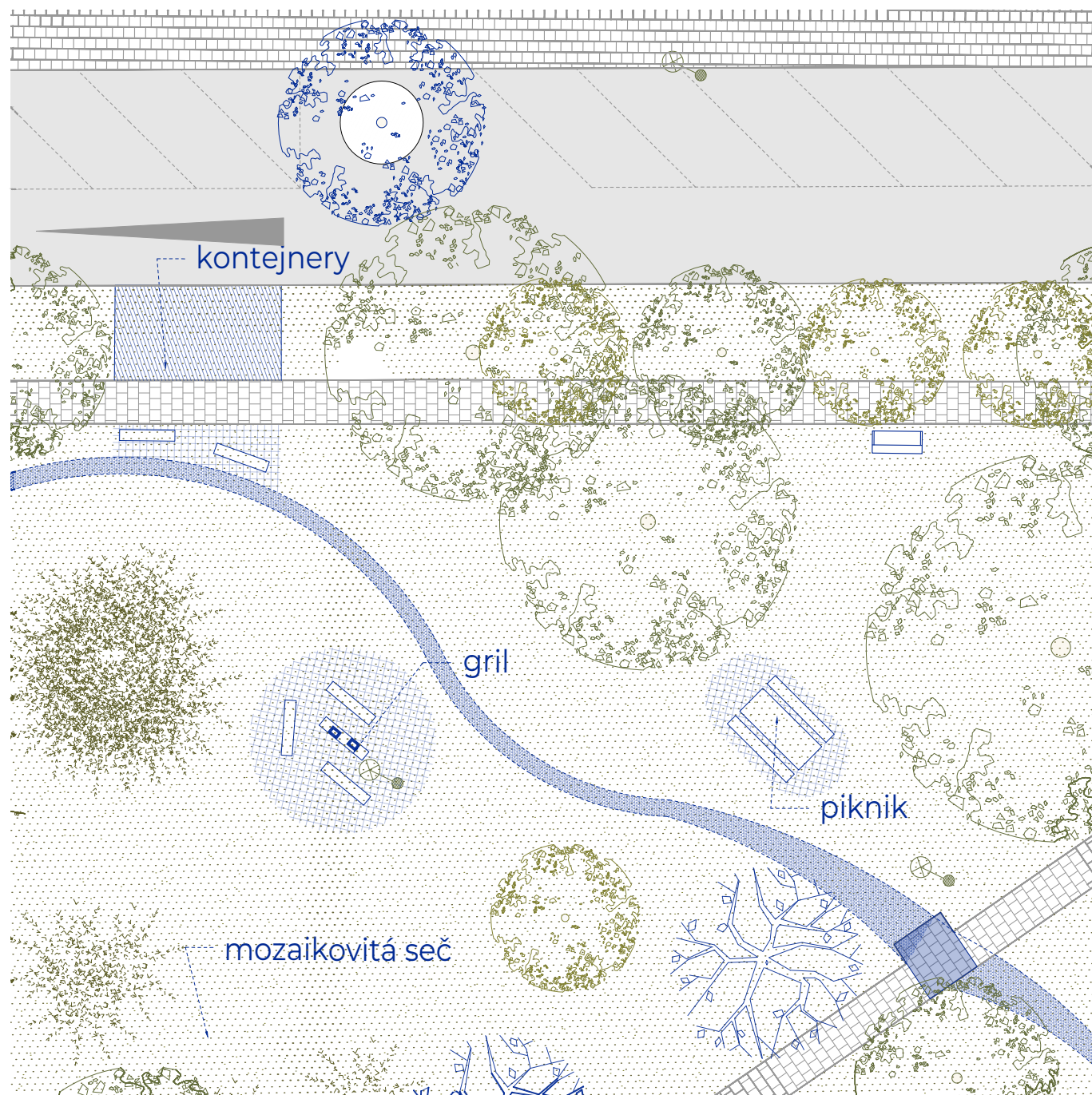
přírodní charakter parku

mlatové spojky

dřevěné molo

mlatový okruh parkem

piknikový stůl k setkávání

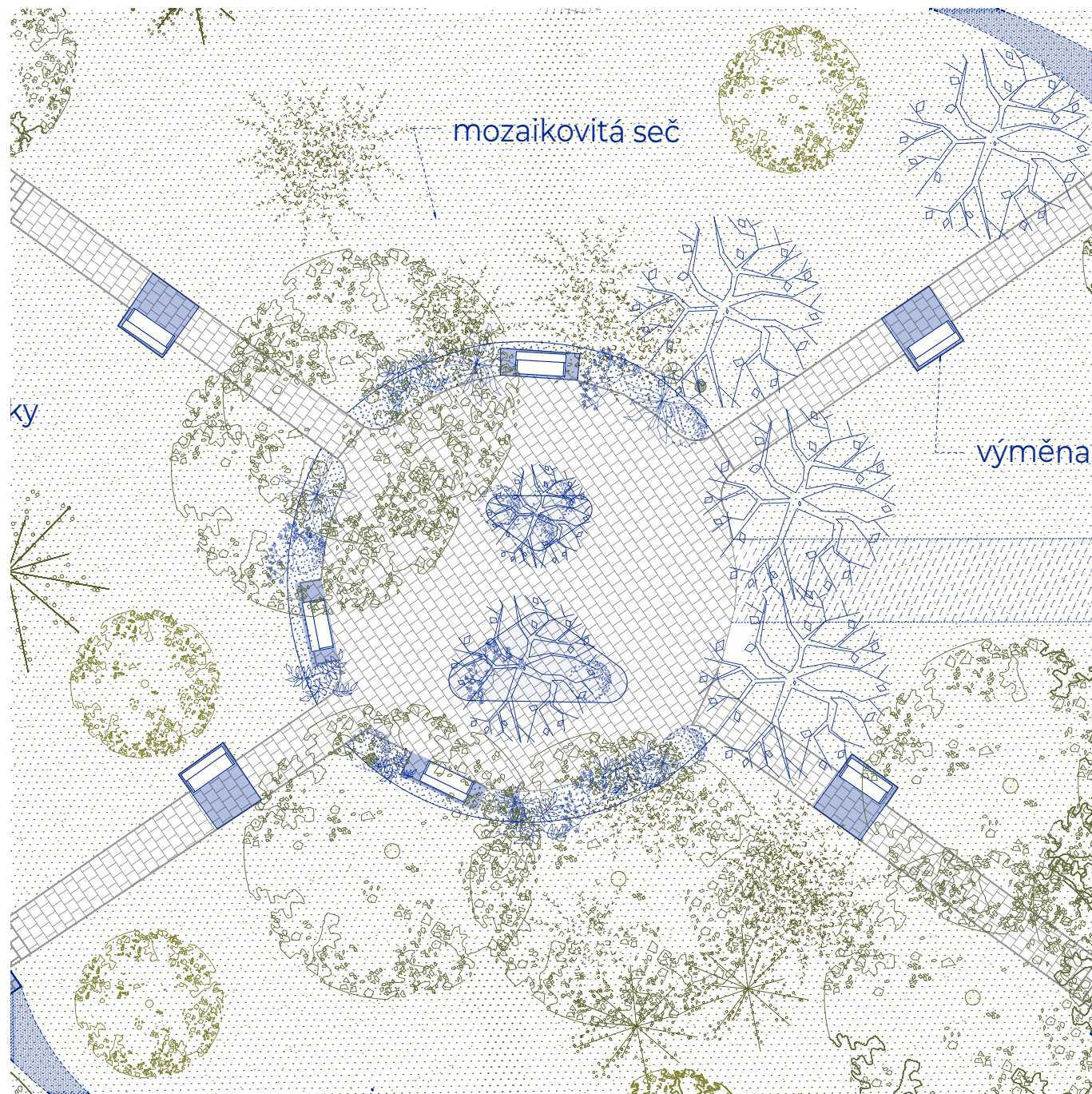
podpora biodiverzity - "zásuvky" pro ježky v nových kontejnerových stáních

komunitní gril

přírodní charakter mobiliáře v prostoru parku

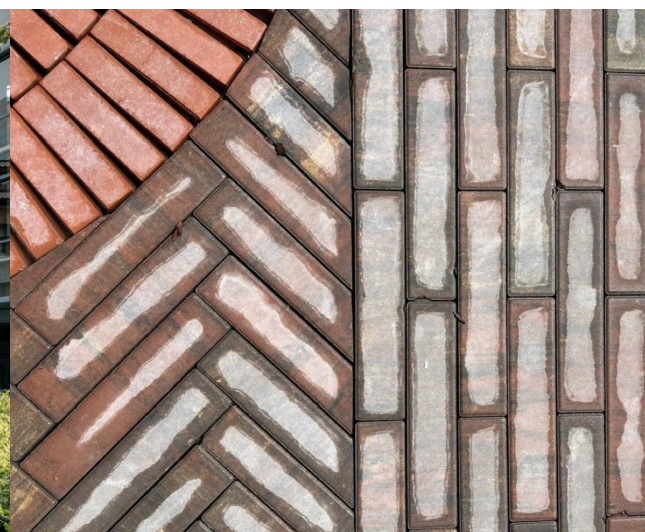
úprava charakteru "náměstíček" - výměna lavice a výsadba podporující opylovače a pěvce

městský charakter nového mobiliáře na hlavních osách - lavičky s opěradlem a područkami

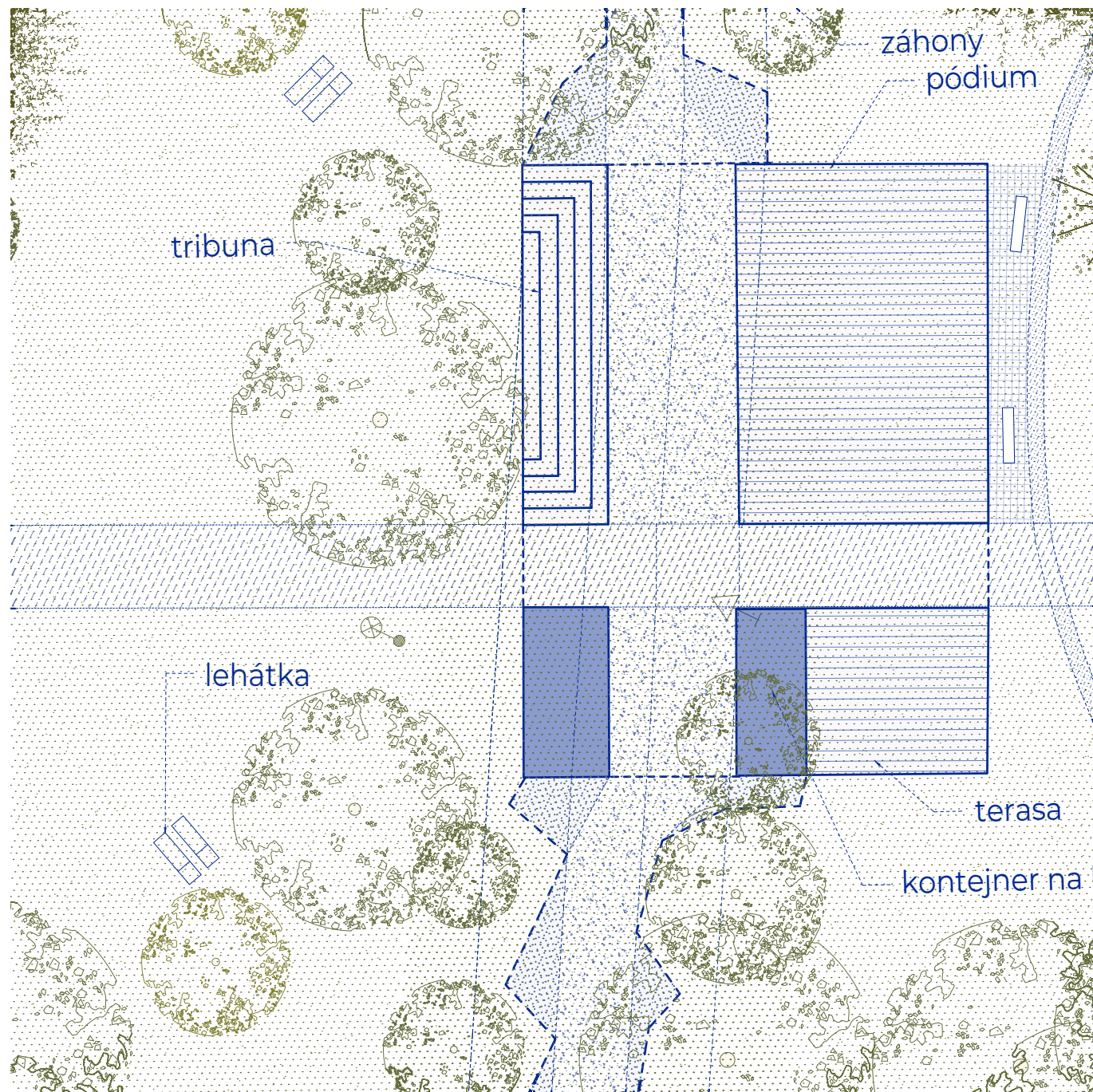
rozbití velké zpevněné plochy "náměstíček" ostrovy se zelení

vizuální rozbití dlouhých os chodníků

mozaikovitá seč trávníků pro podporu mikroklima a biodiverzity

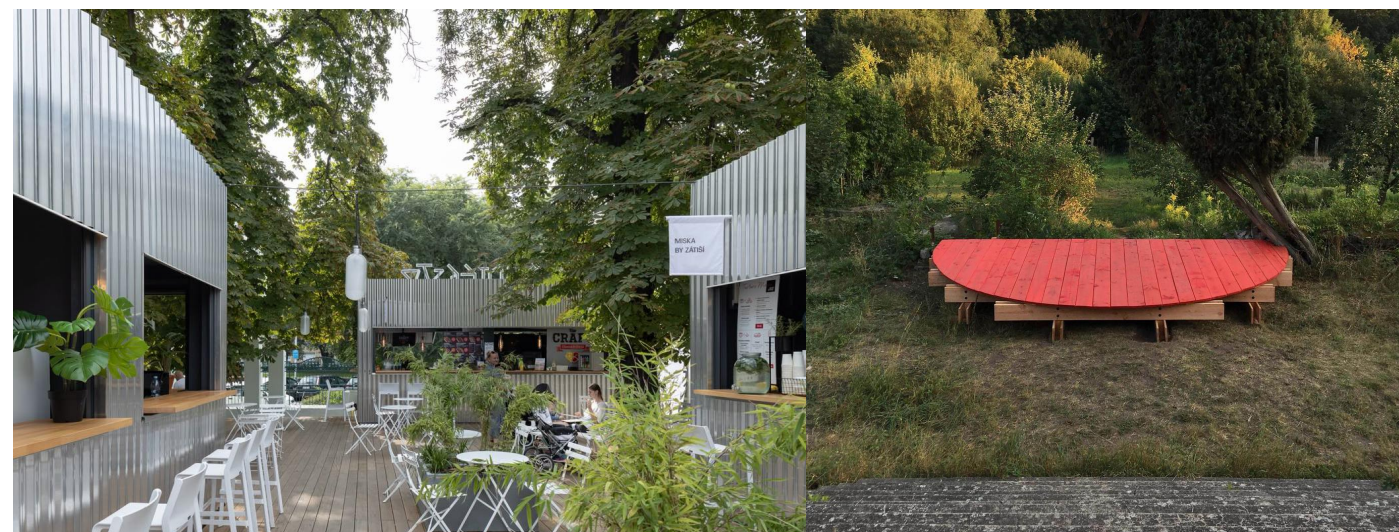

organická tribuna

pódium pro konání malých akcí

možnost zastřešení pódia

kontejnery s občerstvením a venkovním sezením

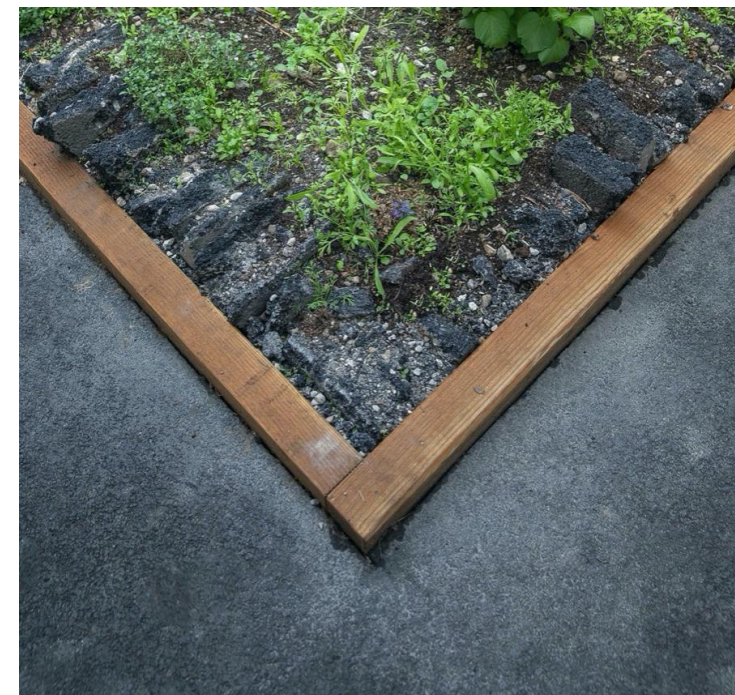
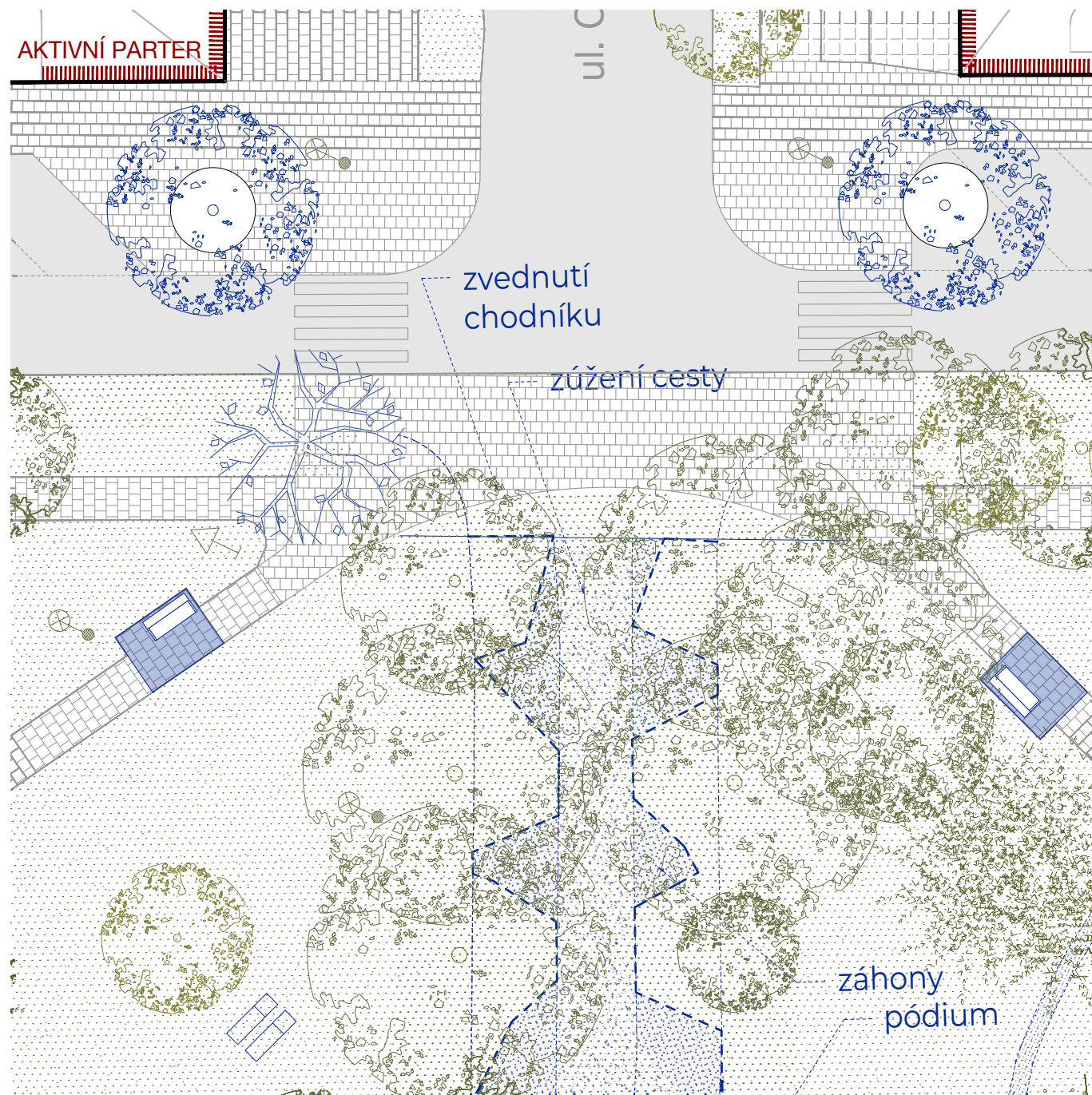
charakter pódia

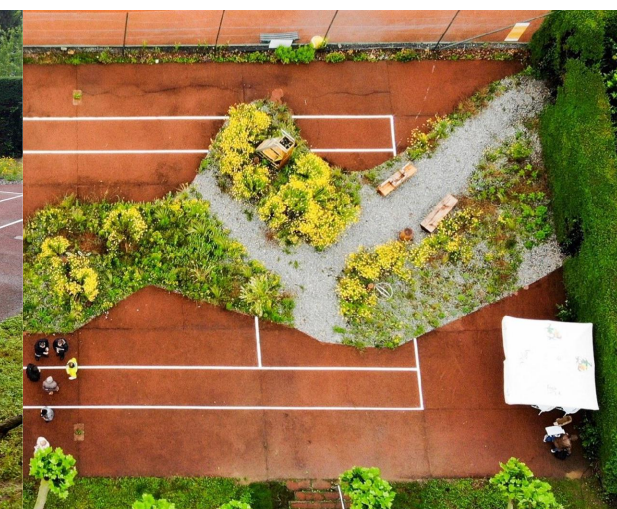
charakter tribuny

osazení lehátek do klidových zón

úprava silnice v pěší zónu - asfaltové "záhony", zapracování odpadu do vzhledu místa

charakter nové pěší zóny - příroda si nachází cestu

charakter pěší zóny

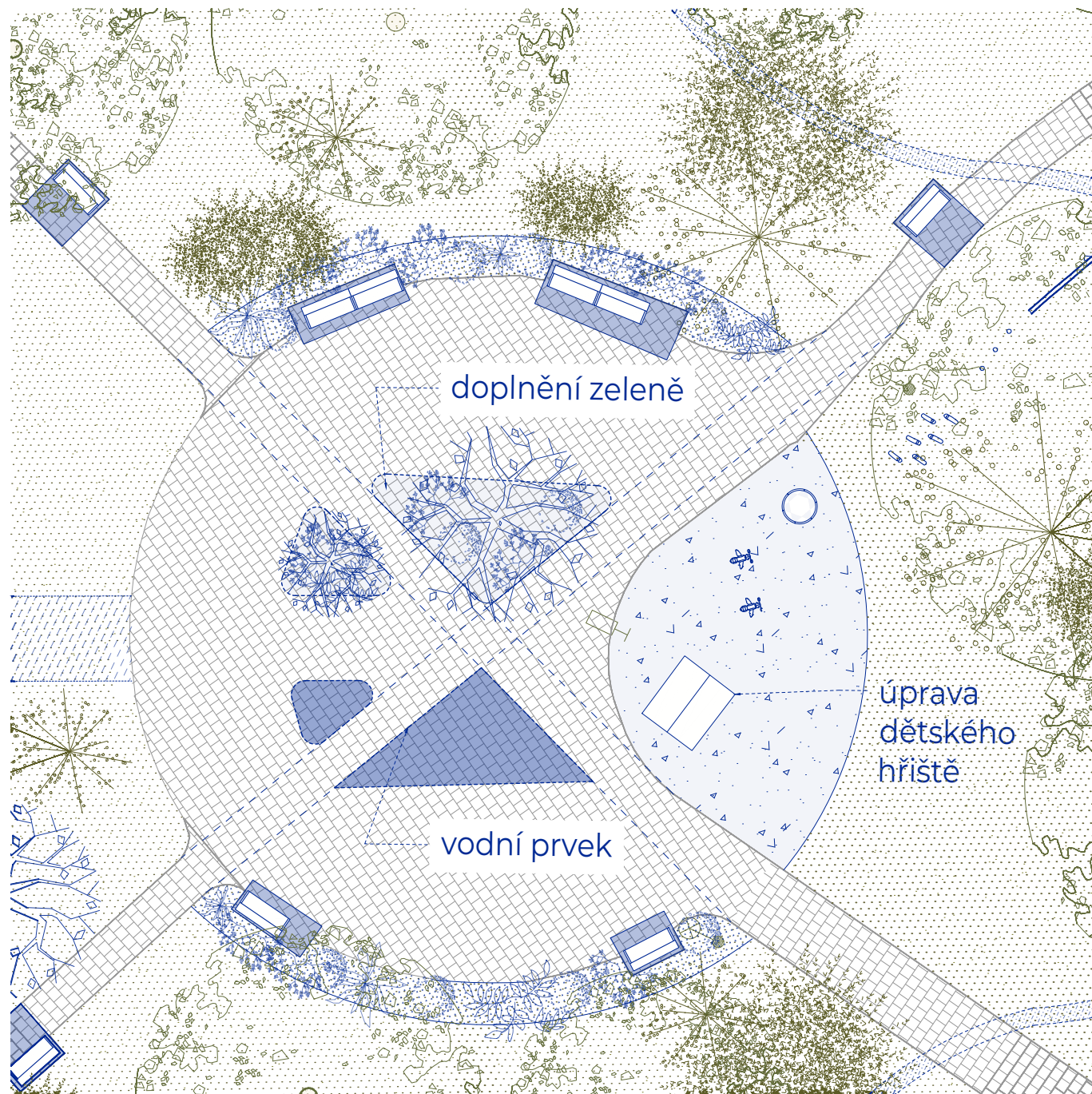
prostor setkávání

veřejný prostor vhodný i pro seniory

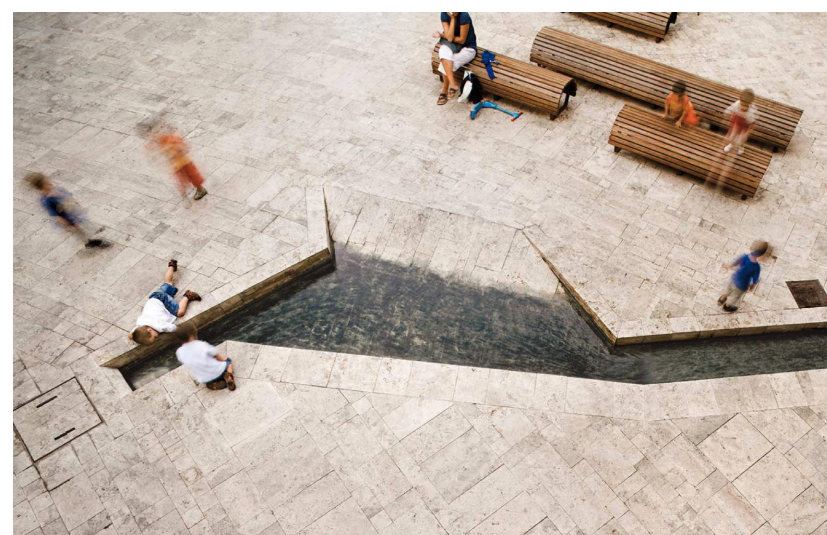
úprava kontejnerových stání

úprava dětského hřiště

dětské hřiště v části náměstí

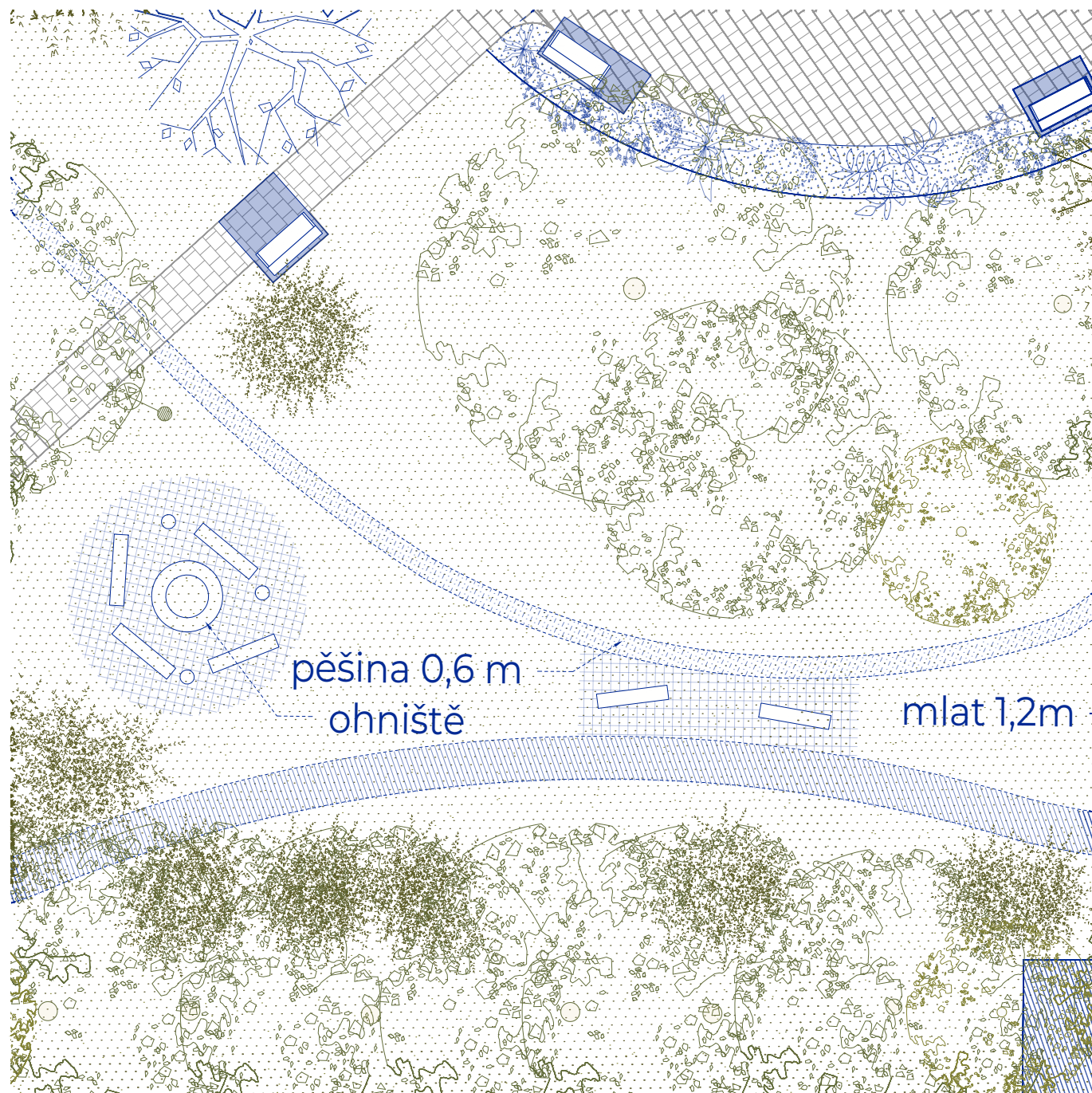
vodní prvek na náměstí

pítka pro ptáky

úprava mobiliáře

charakter mlatových spojek

charakter ohniště

charakter mlatového chodníku

charakter pěšiny

charakter přírodního mobiliáře

